No. 1447 Zaterdag 23 September 1911. 28ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223. Nieuw No. 4.
Waterkant, Overzijde.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

DE ZIEKTE VAN Z. H. DEN PAUS.

De Romeinsche correspondent van het *H. v. A.* schrijft over de laatste ziekte van Z. H. als volgt:

Het eerste wat dient vastgesteld, is dat de pers, vooral de niet-katholieke, het feit heeft uitgebaat om sensatiewekkende kopie te maken, uiterst nuttig in dit doode seizoen. De Paus erg ziek, het vooruitzicht eener verandering van pontifikaat, ziedaar meer dan noodig tot het vullen van verscheidene kolommen met weinig kosten en tot het opwekken van de belangstelling der lezers. Een Paus mag niet ziek zijn als een „gewoon sterveling. De heele wereld is ontroerd, zelfs en vooral de anti-clericale wereld, wanneer de Paus ziek is.

Hoe betreurlijk de bemerkingen van zekere pers in dergelijke omstandigheden ook zijn, moet men er toch het bewijs in zien van de groote plaats die het Pausdom bekleed in de algemeene bezorgdheid, zelfs van onverschilligen en vijanden.

Dit gezegd stellen wij vast dat de toestand van den doorluchtigen zieke geen oogenblik onrustbarend is geweest. Hij heeft opvolgenlijk geleden aan twee ongesteldheden, misschien voortkomend uit denzelfden oorsprong: eene verkoudheid of strotten-hoofdontsteking en de jicht in den knie.

Hij heeft wat koorts gehad, eene zekere verzwakking, vooral veroorzaakt door de overdreven warmte, waarvan de uitwerking verzwaard was door de slechte voorwaarden van de slaapkamer van den H. Vader, en die integendeel verminderd is, toen Pius X besloot zich in de groote bibliotheek te vestigen, waar hij gewoonlijk vóór zijne ziekte, zijne dagen doorbracht, wat hem heeft toegelaten beter te slapen en zijne krachten te herwinnen.

Maar er is nooit bronchitis geweest, zooals men heeft gezegd, noch opgestegen jicht, noch bezwijmingen, noch operatie van dien aard zooals de *Times* van Londen heeft uitgevonden. 't Is eigenaardig op te merken, met welken aandrang dagbladen die zich goed ingelicht noemen, gesproken hebben van bezwijmingen. 't Schijnt dat men met voorliefde deze kwaal wil toeschrijven aan de Pausen ! Aldus kondigde men ten tijde van Leo XIII herhaaldelijk aan, dat de Paus eene bezwijming had gehad. Welnu, Leo XIII heeft er nooit gehad, zelfs niet tijdens zijn laatste ziekte. Hetzelfde is het geval met Pius X; vóór zijne laatste ziekte had men op zekeren dag aangekondigd, dat hij eene bezwijming had gehad, en op 't oogenblik zelf, dat deze moest gebeurd zijn, hield de Paus zijne recepties in de beste gezondheid.

In het huidige geval heeft de H. Vader aan geen enkele kwaal van dien aard geleden. Nu, einde goed, alles goed. Laat ons hopen dat er weldra geen enkele reden meer zal zijn voor de minste onrust over de gezondheid van Pius X, hoewel hij, als elke sterveling, aan ziekte onderworpen is, en dat zijn reeds hooge ouderdom de ongesteldheden, die hem kunnen overkomen, erger maakt, dan met jonge menschen het geval is. Men mag kortom zeggen dat de Paus geleden heeft aan eene crisis van de jichtkwaal die hem plaagt en hij deze nu weer te boven is, zooals hij vroeger dergelijke crisissen is te boven gekomen, vóór hij Paus was, en men heeft reden om te hopen dat zij geene sporen zal achterlaten. Buitendien zegt een volksspreekwoord dat de jicht een brevet is voor een lang leven. Laat ons die voorspelling aanvaarden !...

Als voorbeeld van de dwaasheden, die de vindingrijke dagbladschrijvers kunnen uitvinden, wil ik u om te eindigen dit pareltje aanhalen, gevonden in de *Tägliche Rundschau* van Berlijn : „Indien de gezondheidstoestand van den Paus verergerde, zou Mgr. Giolitti geroepen worden om zijn ambt te vervullen."

Giolitti notabene, die minister is van het koninkrijk Italië.

Men moet aannemen dat het ernstige blad in quaestie het slachtoffer is geweest van een Italiaanschen kluchtspeler, die zich heeft willen vermaken ten koste van den minister-voorzitter van het Italiaansche rijk en van het blad zelf.

BLADVULLING.

Als *„hooren zeggen"* en *„praatgraag"* een vennootschap aangaan, wordt de *„leugen"* meestal compagnon, en voor dividend wordt dan *„laster"* uitbetaald.

SISALCULTUUR.

Donderdag morgen is alhier met het *SS. Caracas* aangekomen de Heer Mörse Bruijns, die door de *Eerste Nederlandsche Sisal-Maatschappij* is uitgezonden om een studiereis in zake sisal te ondernemen en een rapport omtrent den tegenwoordigen toestand en de vooruitzichten der Sisalcultuur in onze kolonie samen te stellen.

De Heer M. B. heeft vooraf een bezoek gebracht aan de Bahama-eilanden en Yucatan om door vergelijkende studie nog beter onze sisalcultuur te kunnen beoordeelen.

Zooals men weet, is deze Maatschappij reeds begonnen de uitgestrekte gronden van de plantage Malpais met sisal te beplanten.

In ons vorig nummer schreven wij omtrent de Gouvernementsaanplanting van sisal op *Mundo-nobo*, dat deze in den laatsten tijd zeer door de droogte te lijden heeft, hetgeen wij mede toeschreven aan de talrijke uitloopers, die reeds lang hadden moeten verwijderd worden, omdat zij de sappen der moeder—planten verbruiken. Van gezaghebbende zijde werd ons omtrent dit laatste nog het volgende medegedeeld. Door den vorigen en opnieuw door den tegenwoordigen landbouwkundige was reeds in denzelfden geest geadviseerd, en tevens om van deze uitloopers gebruik te maken om de bestaande aanplanting uit te breiden.

Het Bestuur is evenwel van meening aan deze Gouvernements-aanplanting geen verdere uitbreiding te geven.

Hoofddoel van het Bestuur was een proef te nemen om daarmede het bewijs te leveren, dat de Sisal-cultuur in onze kolonie mogelijk en produktief is. Nu dat bewijs voldoende geleverd is en ten overvloede een Maatschappij die cultuur in het groot gaat aanpakken, is er voor het Gouvernement geen enkele reden meer, met proeven-nemen nog verder voort te gaan, of als concurrent op te treden.

De *Eerste Sisalonderneming* heeft toen al de jonge uitloopers van *Mnndo-nobo* van het Gouvernement overgenomen, om ze als plantmateriaal te gebruiken voor de onderneming van *Malpais.*

Men kan ook wel jonge plantjes krijgen door de broedknoppen, die zich aan den hoogen bloeistengel ontwikkelen, die in latere jaren ook veel sterker en minder aan ziekte onderhevig zullen zijn, maar daar staat tegenover, dat dit soort plantjes zich in de eerste jaren maar matig en langzaam ontwikkelt.

Deze Maatschappij verkreeg dus door het eigendom van deze uitloopers een aanmerkelijk voordeel 1o. zou van deze uitloopers zeker één jaar, misschien wel twee jaar vroeger de rijpe bladeren kunnen geoogst worden; 2o. is het zeker, dat deze uitloopers, hier op Curaçao gewonnen, reeds geacclimatiseerd zijn en beter bestand dan jonge plantjes, die uit het veel vochtiger klimaat van Trinidad of Suriname hierheen zouden worden overgebracht.— Doch tevens was de directie der Maatschappij van oordeel, dat deze uitloopers nog niet van de moederstam moesten losgemaakt, doch dat de geheele aanplanting van *Mundo nobo* voorloopig in statu quo zou gelaten worden, opdat de deskundige Mörse Bruijns zich een beter oordeel zou kunnen vormen over den eersten toestand en de ontwikkeling dezer aanplanting.

Het is te hopen, dat deze onderneming, die van zooveel belang kan worden voor den bloei onzer kolonie met succes moge bekroond worden.

***

Het treft toevallig samen, dat juist in deze dagen ook nog door iemand anders voor dezelfde cultuur in onze kolonie propaganda gemaakt wordt.

De Heer G. J. van der Dijs, een Curaçaonaar van geboorte, vertegenwoordiger van de handelsfirma J. Basil Viner & Co. te Liverpool en Caracas die reeds over den oogst van verscheidene sisal-aanplantingen in Venezuela beschikt, heeft in de laatste dagen ook op ons eiland met verschillende plantage-eigenaars besprekingen gehouden en zelfs contracten afgesloten, omtrent het aanplanten van sisal.

Binnenkort zal deze firma eenige machines voor handbedrijf laten uitkomen om de reeds bestaande Sisal aanplantingen op enkele plantages te ontvezelen. Ook nog een andere, voor onze kolonie geheel nieuwe, industrie is deze firma voornemens hier tot stand te brengen nl. de bereiding van cocos-vezels. De talrijke cocospalmen op sommige plantages kunnen nu reeds ruim materiaal leveren voor deze industrie. Ook voor onze cocosnoten, die van een degelijke kwaliteit schijnen te zijn, groot van stuk en veel vleesch (copra) bevattend, zullen voor uitvoer zeer geschikt zijn en een goede markt vinden.

Moge al deze mooie plannen en schoone vooruitzichten spoedig verwezenlijkt worden en succès beleven.

De Monsterbetooging te Brussel.

Onder dagteekening van den 16n. Aug. werd hier op Curaçao het volgend telegram gepubliceerd:

Brussel, 16. — „Een groote manifestatie heeft plaats gehad ten gunste van gratis en verplicht onderwijs en van algemeen stemrecht. De Socialisten en Liberalen slaagden erin 200.000 manifestanten bijeen te brengen."

Omtrent deze monsterbetooging heeft de mail ons nadere bijzonderheden gebracht.

Voor de verbonden liberalen en socialisten, die op 250,000, een kwart millioen deelnemers hadden gerekend, is de betooging van 15 Augustus, een erge tegenvaller geweest. Alles te samen genomen: nieuwsgierigen, vrouwen en kinderen erbij, zijn er dien dag slechts 80,000 vreemdelingen naar Brussel gekomen! Men had een inval verwacht als die der sprinkhanen in Egypte, en nu heeft de berg die muis gebaard!

Zestig of tachtig duizend betoogers, 't is altijd nog veel volk, doch alles moet betrekkelijk genomen worden, en als men nu in aanmerking neemt 1o. dat Brussel juist in het midden gelegen is van België; 2o. dat Brussel eene weelde- en pleizierstad is; 3o. dat het overige België zoo kort bij de hoofdstad gelegen is, dat het kan beschouwd worden als een netwerk van voorsteden met Brussel tot middelpunt, waarheen alle wegen en straten geleiden; 4o. dat de liberale en socialistische pers sedert drie maanden alles op haren en snaren gezet had om deelnemers voor die betooging

Feuilleton.

MOEILIJKHEDEN MET VENEZUELA.

De zaak-Thielen.

II.

Op hetzelfde oogenblik dat de heer Thielen geplunderd werd, liep het gepeupel te hoop om het handelshuis van den heer H. T. Croes aan te vallen, eveneens een Nederlandsch onderdaan. Hij ontkwam alleen aan de plunderaars door zijn vriendschapsverhouding met den chef der politie, die, gewaarschuwd zijnde, de menigte door zijn agenten liet verjagen.

Maar, indien deze wandaad gelukt was, waaraan had men die dan willen toeschrijven ? De heer Croes kende Castro immers niet, stond in geen familierelatie tot den heer Tello Mendoza: de eenige hoedanigheid, die hij met den heer Thielen gemeen had, was zijn Nederlanderschap.

Denzelfde dag zijn de Nederlanders in Coro immers bedreigd door het volk onder het geschreeuw van: „weg met de Hollanders; dood aan de Hollanders !" Maar de plaatselijke overheid heeft hen tegen geweldadigheden beschermd.

Dat de drie overige Nederlandsche firma's in Caracas (Hellmund, Kuipers en Bendelac) niet aangevallen zijn, is volgens het memorandum gemakkelijk verklaarbaar. Het vernielen van de drie filialen van den heer Thielen had een geheelen dag in beslag genomen, en, toen de regeering zich blijkbaar in zekere gevallen (uitgezonderd de bezittingen van Castro en de sigarettenfabriek, die met kracht beschermd werden) geenszins verzette tegen de uitspattingen van het plebs, is dat s' avonds laat eenvoudig kalm gaan slapen om den volgenden dag de plundering voort te zetten. Inderdaad, wanneer het gouvernement dien dag niet de maatregelen genomen had, die het den vorigen dag niet had willen nemen, dan zouden de tooneelen van geweld voortgeduurd hebben, en wie weet wat er dan zou zijn gebeurd.

In de laatste paragraaf van de nota van den heer Matos wordt gezegd dat de heer Thielen geen enkel document aan het gouvernement heeft overgelegd. Hiertegen wordt aangevoerd, dat generaal Gomez den dag na de plundering persoonlijk een bezoek is gaan brengen aan den heer Tello Mendoza, aan wien hij spontaan beloofd heeft deze zaak vriendschappelijk uit de wereld te helpen. Bovendien heeft zijn voorganger, de heer Gonzalez Guivan (dezelfde, die nu als secretaris-generaal van president Gomez diens Boodschap aan het Congres heeft opgesteld) aan dr. Paul last gegeven om aan den Nederlandschen minister van buitenlandsche zaken de verzekering te geven, dat de zaak Thielen in der minne zou worden geschikt.

Copieën van deze instructie, en van den brief aan onzen minister, waarin dr. Paul gevolg geeft aan deze instructie, zijn in het bezit van den heer Thielen. In overeenstemming hiermee heeft dr. Paul als afgezant van Venezuela bij de Nederlandsche regeering, in een conferentie met den minister van buitenlandsche zaken te s' Gravenhage den uitdrukkelijken wensch van den president der republiek bevestigd om de vordering van den heer Thielen te regelen zonder diplomatieke tusschenkomst. Dr. Paul heeft vervolgens kennis gegeven van dit onderhoud aan zijn gouvernement door middel van een nota, die in origineel werd overgelegd aan den vertegenwoordiger van den heer Thielen te Caracas, om hem te dienen als introductie bij generaal Gomez, welke nota hij persoonlijk aangeboden heeft aan den secretaris-generaal dr. Baptista, die, na haar te hebben overhandigd aan den president, mededeelde aan gegenoemden vertegenwoordiger, dat generaal Gomez allen diplomatieken schijn aan deze zaak wilde ontnemen en, om haar vriendschappelijk te regelen, de noodige opdrachten had verstrekt aan den minister van binnenlandsche zaken, generaal Alcantara, om met hem te onderhandelen.

Dr. Paul schreef in bedoelde nota aan generaal Gomez, onder dagteekening van 18 Januari 1909 te Parijs, onder meer: „Ik heb lang geconfereerd met den heer Thielen over zijn vordering naar aanleiding van de plunderingen van zijn depot en pharmaceutische etablissementen, waarvan hij op 13 en 14 December slachtoffer is geweest. Kennende uw zeer welwillende gezindheid (*les très bienveillantes dispositions dont vous êtes animé*) *en wetende dat u reeds aan eenige familieleden van de echtgenoote van den heer Thielen hebt meegedeeld dat uwe regeering de veroorzaakte schade zou herstellen*, onder voorbehoud van niet de minste verantwoordelijkheid voor de betreurenswaardige gebeurtenissen dier dagen, ben ik met den heer Thielen overeengekomen, dat hij op den meest vriendschappelijken voet zal optreden tegenover het gouvernement in zake de regeling van het bedrag en de wijze van uitbetaling zijner schadeloosstelling, waarbij hij af zal zien van iedere vordering langs diplomatieken weg zoolang de vriendschappelijke onderhandelingen nog niet uitgeput zijn. In overeenstemming met deze wijze van doen, die ik eveneens wenschelijk acht voor de snelste afdoening van de beschikkingen, die ik heb te treffen met de Nederlandsche regeering tot herstel van diplomatieke betrekkingen, ben ik overeengekomen met den heer Thielen, dat de regeering hem onmiddelijk zal remitteeren tot gereed geld en op afrekening van zijn schadeloosstelling het bedrag, dat hij behoeft om de schulden van zijn handelshuis te voldoen, waardoor zijn crediet thans wordt geschaad en die hem verhinderen, zijn zaken voort te zetten....."

Verschillende brieven van generaal Alcantara, die zich aan deze feiten refereeren, berusten aan het departement van buitenlandsche zaken te 's-Gravenhage. Na herhaalde conferenties tusschen generaal Alcantara en den vertegenwoordiger van den heer Thielen werd Dr. Bracho Albornoz officieel benoemd om de door den heer Thielen overgelegde rekeningen na te zien en de bewijzen van het door hem geleden verlies te onderzoeken. Na dit dossier te hebben bestudeerd, heeft Dr. Bracho Albornoz zijn rapport bij minister Alcantara ingediend. Toen de vertegenwoordiger van den heer Thielen aan dezen minister vroeg, wat de eindbeslissing van het gouvernement was, kreeg hij schriftelijk ten antwoord „dat de regeering de afdoening van deze vordering heeft moeten uitstellen tot nader onderzoek". En dat Dr. Bracho Albornoz wel degelijk officieel belast was met de bedoelde verificatie, blijkt toen eenige weken later de *Gaceta Oficial* een verslag van het ministerie van financiën publiceerde, waarin onder het hoofdstuk onkosten een bedrag van Boliv. 1000 honorarium werd verantwoord op naam van Dr. Bracho voor het onderzoek van de rekeningen van den heer Thielen. Zijn er nog meer bewijzen noodig — zoo besluit het memorandum aan den heer von Prollius — om aan te toonen dat het goevernement reeds in beginsel de vordering in kwestie heeft erkend ?

De bewering van den heer Matos dat de heer Tello Mendoza een der deelhebbers in het huis Thielen zou zijn geweest, wordt weerlegd door

te winnen; 5o. dat de groote liberale werkgevers hun beurzen voor die gelegenheid wijd hadden opengezet; 6o. dat het weer allerheerlijkst was en betrekkelijk koel; 7o. dat er geen dag in 't jaar meer gereisd wordt van het dorp naar de stad dan juist dien dag; 8o. dat het ministerie van Spoorwegen buitengewone faciliteiten had verleend, als: het niet opgeven van namen der vereenigde maatschappijen, het teruggeven der coupons aan de niet komende reizigers, en *last not least* 9o. moreele dwang uitgeoefend op de socialisten, door de bestuurders der coöperatieven, — dan staat men verbaasd over het betrekkelijk klein aantal betoogers, dat de kartellisten hebben op de been gebracht, in weerwil der uiterste krachtsinspanning en gunstige omstandigheden.

Groot en verklaarbaar is dan ook de verlegenheid der liberale pers. Aan den katholieken minister van Spoorwegen kunnen zij de schuld niet geven van het geleden fiasco, want die heeft alles gedaan om hun terwille te zijn, ook kwamen alle treinen stipt op het juiste uur aan, zonder eenige vertraging. Aan speciale treinen heeft het ook niet ontbroken, er stonden er zelfs 15 onder stoom, die niet konden vertrekken bij gebrek aan reizigers, en de vertrokken speciale treinen zaten maar half vol, er was daarin plaats voor 90 duizend reizigers en zij bevatten er slechts 45 duizend. Zoo heeft het dus den betoogers aan plaats niet ontbroken.

„Te Brussel-West is een bijzondere trein uit Baulers aangekomen met ZES reizigers: 5 socialisten en 1 liberaal, juist de proportie van 't geheel.

Twee bijzondere treinen uit Baulers en Haine St. Pierre werden afgelast.

Andere treinen brachten 400 reizigers aan, in stée van 1000, waarvoor er plaats was.

„In het Turn- en Taxisstation bracht de eerste trein 900 man, de tweede 191 en de derde 193 man aan uit Gent, de vierde 31 uit Dendermonde; de volgende hadden ladingen van 5 tot 600 reizigers.

Van de TIEN speciale treinen, die moesten stoppen in het station der zeevaartwerken, werden er VIER AFGELAST wegens gebrek aan reizigers.

Te Schaarbeek, waar 17 bijzondere treinen moesten aankomen, zijn er 8 of 9 aangekomen; daartusschen was er een heele trein uit Luik met VIJF reizigers; te Schaarbeek zijn 3 speciale treinen totaal ledig aangekomen en in de Groendreefstatie een totaal ledig!!!

En merk wel op, dat al de bijzondere treinen aangevraagd werden door de betoogers zelven.

Deze hebben de spoorwegbeambten en bedienden, die allen op hun post moesten zijn, niet weinig beet gehad.

„De optocht heeft bijna 5 uren geduurd, en per uur trokken er 2100 rijen van 6 betoogers voorbij. Dat maakt in ronde cijfers 60 duizend betoogers, met inbegrip van vrouwen en kinderen. Brussel en voorsteden alleen hadden dat contingent kunnen leveren, indien er wat animo had bijgezeten.

Ten einde het fiasco te verhelen, nemen de liberale bladen hun toevlucht tot...... overdrijving. In politiek is dat immers wel geoorloofd? Het minst overdrijft de *Express*. Dat Luiksche liberale blad schat het aantal betoogers op 108 duizend, andere liberale bladen als de *Soir* gaan tot 200 duizend, andere tot 250 duizend, zijnde het getal, dat men in liberale kringen verwacht had, nog andere tot 300 duizend deelnemers. Men ziet uit deze uiteenloopende cijfers, hoe betrouwenswaardig de liberale en socialistische bladen zijn.

Hoezeer de kartellisten in hun verwachtingen bedrogen zijn, blijkt duidelijk uit eene correspondentie aan de *Temps* van Parijs, afkomstig van den gewonen correspondent van dat blad, die hoofdredacteur is der liberale *Indépendance*.

In deze correspondentie, die geschreven is *daags vóór de betooging*, wordt het aantal 200 duizend opgegeven. Afgezien van het zonderlinge om een relaas te leveren van iets dat nog moet gebeuren, geeft deze correspondentie een juisten kijk op hetgeen de kartellisten verwachtten Zij hadden gerekend op minstens 200.000 betoogers en zij meenden daarvan zoo zeker te zijn, dat zij reeds den 14en Augustus de manifestatie beschreven en daarin ruim 200.000 manschappen telden. Zoo weet dus nu iedereen met fotografische zekerheid, dat de verbonden liberalen en socialisten op minstens 200.000 man hadden gerekend, zijnde ongeveer het driedubbele van het aanwezige aantal, dat hoogstens 60 duizend bedroeg.

Het comische der zaak is, dat de liberale bladen zich op de opgave van de *Temps*, waarvan bewezen is, dat zij *daags voor de betooging* uit Brussel verzonden is, beroepen, om het cijfer van 200 duizend betoogers te handhaven. Dan noemt men nu eens boerenbedrog op groote schaal — al zijn de bedrogenen ditmaal geen boeren.

Dat de bewuste correspondentie uit Brussel verzonden is daags te voren, kan men met zekerheid afleiden uit de omstandigheid van dag en uur, waarop de *Temps* ze heeft afgedrukt, nl. Dinsdagmiddag, vóór den afloop der betooging, onder bijvoeging, dat het bericht ontleend is aan een uit Brussel ontvangen brief, geen telegram.

Ongelukkigerwijze voor hen zijn de officieele cijfers daar en deze wijzen uit, dat op 16 Augustus slechts 48 duizend manifestanten per speciale treinen zijn aangevoerd

Uit officieele bron heeft de „*Patriote*" vernomen, dat men op 15 Augustus j.l. in de verschillende stations van Brussel 48.260 gezelschapsbiljetten heeft ontvangen Alzoo zijn 48.260 betoogers van buitenaf opgekomen. Men moet niet vergeten, zoo merkt de „*Patriote*" verder op, dat er onder dit getal nog vele vrouwen waren. En hoeveel kinderen, — (die zelfs zoo jong waren, dat reeds in de pers werd voorgesteld om kinderen beneden de zeven jaar te verbieden voortaan aan betoogingen deel te nemen) — liepen er niet in den stoet? En hoeveel van de 48.260 „gezelschapsreizigers" waren op het oogenblik, dat de stoet door de staten trok, om zich te vermaken in het Ter Kamerenbosch, in het Jubel-park of ergens anders?......

BLADVULLING.

Wees zuinig op uwe dagen, om de zekerheid, dat gij er al veel kwijt zijt, en de onzekerheid, of ge er nog veel zult krijgen.

DE GEHUWDE ONDERWIJZERES.

„Neen." zei voor twee jaar het *Ned. Onderwijzers-Genootschap*, „de gehuwde vrouw hoort in de school niet thuis."

Het Genootschap had er natuurlijk degelijke redenen voor om dat te zeggen. En die redenen waren juist een paar minuten van te voren in een rapport, daarop betrekking hebbend, behandeld. Men stond dus niet tegenover een kwestie, waarvan men de „portée" niet kende. Met algemeene instemming nam men de conclusies aan, die aan de gehuwde vrouw het schoollokaal ontzegden.

Intusschen komt Minister Heemskerk met een wetsontwerp, waarin hij aan de gehuwde vrouw het onderwijs-geven verbieden wil.

Zijne Exelentie houdt zich natuurlijk overtuigd van de sympathie van het Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap voor zijn wetsontwerp.

Het beoogt immers precies hetzelfde, wat het Genootschap als zijn wensch had uitgedrukt, door een desbetreffende conclusie met luiden bijval aan te nemen.

Mis hoor!

Nu het wetontwerp er is, denkt het *Ned. Onderwijzers-Genootschap* er anders over.

Het is een wetsontwerp van minister Heemskerk, een minister uit een christelijk kabinet, die wil verwezenlijken wat wij indertijd zoo wenschelijk en noodzakelijk achtten.

En nu begrijp je toch dat wij er niets meer van hebben moeten.

Als wij met minister Heemskerk meegingen, zou men ons zoo waar voor clericalen gaan aanzien. En dat mag om de dood niet!

Er werd op deze tegenstrijdigheid gewezen.

En wat antwoordde de voorzitter? „Dat twee jaar geleden het wetsontwerp nog niet bestond!!!"

In theorie huldigt men dus: de gehuwde onderwijzeres buiten de school; maar als een rechtsch ministerie die theorie in practijk wil brengen, is men er *tegen*.

O, ondoorgrondelijkheid der politiek in een vereeniging, die niet aan politiek zegt te doen.

En dan verwondert het Genootschap zich nog dat de katholieke onderwijzers zich in dien kring niet thuis voelen.

Want het votum tegen Heemskerk's wetje is een zoo ernstige blamage van den goeden naam van het Genootschap als we nog zelden gezien hebben.

CORRESPONDENTIE.

ARUBA

16 September.

Zelden hebben we ons hier op Aruba zoo aangenaam en tevens zoo stichtend geamuseerd als gisteren avond. Wij hebben hier eene tooneelvereeniging van een twintigtal aankomende jongens, waarvan de oudste juist 16 jaar oud is, en die Vereeniging staat onder directie van den Heer EMILE GOILO, onderwijzer der Openb. School alhier. Gisteren was het voor de tweede maal, dat die Vereeniging optrad. Toen wij eenige weken te voren vernamen, dat de directeur het bekende drama: „*De verborgen Diamant*" van Kardinaal Wiseman in studie had genomen, beschouwden wij dat als een groot waagstuk. Want het is een stuk van zeer langen adem, dat hooge en zware eischen stelt aan spelers, zelfs van meer routine dan die onze spelers bezitten.

Den eersten keer hadden die jongens hun best gedaan, 't kon er door voor den eersten keer; voor beginnelingen moet men wat consideratie gebruiken. Maar ditmaal was het *best* zonder consideratie en zonder restrictie, niettegenstaande het stuk zeer lang en meer dan moeilijk was door de verschillende karakters, die getypeerd worden, en doordat 't in 't Hollandsch werd voorgedragen. Wij bewonderden den ijver van den Directeur en benijden zijn geduld, waardoor ZEd. ons drie uren lang van dit drama heeft doen genieten, het doen meeleven, ter genoegen en ter stichting van ons allen. Mogen wij ZEd. nog lang op Aruba behouden ter ontwikkeling der jeugd, die hem zoo dierbaar is, waarvoor hij met zooveel takt en toewijding werkzaam is, waarvoor hij zelfs zijne vrije uren gaarne opoffert, dan kunnen we de blijde hoop koesteren nog meermalen te worden vergast op zoo'n gezelligen, stichtenden en leerrijken avond als dien van gisteren.

Berichten uit de Kolonie.

Goud en Zilver.

Den 29sten September a.s. viert de ZeerEerw. Pater L. MULDER het gouden feest zijner religieuse professie in de orde van St. Dominicus. Geboren den 28 Aug. 1843 trad hij in September 1860 in de orde, en legde het volgend jaar zijn H. Beloften af. Den 28 September 1871 zette Pastoor MULDER in onze kolonie voet aan wal, zoodat de jubilaris daags voor zijn gouden feest tevens den dag herdenkt, waarop hij voor 40 jaar op Curaçao aankwam. Tot februari 1876 was ZEerw. achtereenvolgens in de parochies S. Willibrordo, Westpunt en Santa Maria werkzaam, waarna hij door zijn oversten naar Saba werd gezonden, waar hij onafgebroken ruim 31 jaar tot October 1907 als pastoor de twee parochies, de Bottom en Windwarthside, duizend voet boven elkander gelegen, bediende. Na een twee jarig verblijf bij zijn ordebroeders te Yauco op Porto-Rico kwam hij weer in onze kolonie terug, bleef een jaar op Curaçao. Toen trok hem de rots van Saba, waar hij zoo lang lief en leed met de bewoners had gedeeld, weer met onweerstaanbare kracht.

In al die 40 jaren heeft Pastoor MULDER nooit weer het Moederland lang teruggezien.— Hulde aan dien eerbiedwaardigen priester, aan dien overmoeiden stoeren arbeider in 's Heeren wijngaard, die een menschenleeftijd lang de hitte van het tropenklimaat, op het eenzame rotsige eiland Saba, met blijmoedigheid gedragen heeft.

— Heden 23 September viert de Zeer Eerw. Pater JOSEF M. VAN WEERELT, zijn zilveren professiefeest. Den 27 December 1866 te Rotterdam geboren, legde Pater VAN WEERELT 23 Sept. 1886 te Huisen zijn H. Geloften af in de orde van den H. Dominicus. Den 15 Aug. 1892 priester gewijd, kwam ZEerw. reeds den 27 Maart van het volgend jaar in onze kolonie, waar hij achtereenvolgens kapelaan was op Pietermaai en Otrabanda.

Gedurende ruim twee jaren bestuurde hij daarna van Augustus 1895 af de parochie van Santa Rosa. Bij de oprichting van het seminarie Scherpenheuvel in Dec. 1897, tot Augustus 1900 vervulde P. van W. de moeielijke taak van procurator. Op dien datum volgde zijn benoeming tot pastoor te Pietermaai. Eerst dit jaar legde ZEerw. dat ambt neer, om zich als kapelaan te wijden aan het zielenheil van de St. Bernardusparochie op Bonaire.

Curaçaosche Tramlijn.

Wie had ooit kunnen denken dat de gevolgen der werkstaking in Londen zich zelfs op Curaçao zouden doen gevoelen?

De wagons van onze nieuwe tramlijn staan in Londen kant en klaar ingepakt, maar door de werkstaking in het havenbedrijf konden zij niet worden ingescheept.

Het is echter mogelijk dat het Engelsche stoomschip *Belgian*, dat den 25 dezer op Trinidad moet aankomen het rollend materiaal dezer tramlijn aan boord heeft. Vandaar uit verwacht men dan telegrafisch bericht.

Den 29 dezer maand kan deze boot hier binnenkomen.

Geheel Curaçao ziet met belangstelling naar dit meer moderne middel van vervoer uit. De motorwagens worden door gasoline gedreven en kunnen met een maximum-snelheid rijden van 15 K.M. per uur, een snelheid voor een tram, die door een bevolkt stadsgedeelte rijdt, zeker ruim voldoende.

Vreemdelingen-verkeer.

Donderdag arriveerde hier van Maracaibo en vertrok nog denzelfden dag naar Caracas Generaal D. IGNACIO ANDRADE, oud-president van Venezuela en nu Gezant op Cuba.

Met diezelfde boot komend van New-York ging ook naar Caracas de Heer D. CESAR L. PINTO buitengewoon gevolmachtigde minister van Cuba bij de Regeering van Venezuela.

Havennieuws.

Den 12 October wordt op Curaçao verwacht de Engelsche kruiser IIe. klas, *Aeolus*, staande onder commando van A. C. Hotham. Het is een schip van91 M. lengte, 13.3 M. breed en 5.6 M. diepgang, met 3,600 ton waterverplaatsing en 9315 Ind. P.K. Het beschikt over 17 snelvuurkanonnen van verschillend kaliber, 4 mitrailleuses en 4 lanceerinrichtingen boven de waterlijn voor torpedo's. Deze oorlogsbodem loopt 19 mijl, heeft een bemanning van 273 koppen, en werd in 1891 te water gelaten en is van staal en hout gebouwd. De *Aeolus* zal twee dagen hier vertoeven.

Dividivi.

De gedrukte prijzen van de dividivi op de markt te Hamburg, waarvan wij de vorige maal melding maakten, blijven nog steeds voortduren. De dividivi van Curaçao stond 24 Augustus daar genoteerd voor 6.30 gld. De toestand der markt is nog niets gewijzigd. De toevoer van het artikel houdt aan, terwijl de prijzen dalen.

Koloniale Landbouw Tentoonstelling te Deventer.

„*Het Vaderland*" van 1 Sept. bericht, dat de gouverneur van Curaçao een commissie heeft benoemd voor het bijeenbrengen van een inzending ten behoeve van de koloniale landbouwtentoonstelling in 1912 te Deventer te houden en voor het op te richten museum.

---

het journaal van de firma, waarin alle transacties van meer dan vier jaren opgeteekend staan. De heer Matos kan weten, dat dit boek bij generaal Alcantara berust, waar dr. Bracho het heeft onderzocht.

Ter nadere toelichting van het bovenstaande, diene nog het volgende uit de memorie, waarin de heer Thielen voor den minister van buitenlandsche zaken te 's-Gravenhage zijn belangen heeft bepleit:

„Dat ik door de plundering aanzienlijke geldelijke verliezen heb geleden, zal geen betoog behoeven. Behalve het verlies van de in mijn filialen aanwezige goederen, meubilair en contanten, moet ik vele uitstaande vorderingen missen, omdat ook de voornaamste handelsboeken zijn verloren gegaan, en ik dus de rekeningen mijner debiteuren niet kan vaststellen. Het verlies van het in mijn depots ter dekking van uitstaande pretenties aanwezige geld heeft bovendien voor mij aanzienlijke opofferingen ten gevolge gehad in zake het nakomen mijner verplichtingen tegenover crediteuren en van verbintenissen met leveranciers, terwijl ik natuurlijk van verschillende belangrijke leveranties heb moeten afzien uit gebrek aan goederen. Bij een matige berekening van een en ander heb ik het door mij geleden verlies geraamd op 690.800 bolivares.

Ter weerlegging van de ook in sommige bladen geopperde meening, dat het plunderen van de eigendommen van den heer Thielen niet zou zijn te wijten geweest aan zijn Nederlanderschap, maar alleen aan de wraak van het volk op de gunst van Castro, die hem indertijd uiterst winstgevende monopolies zou hebben verleend, voert hij aan, dat zijn schoonvader weliswaar een goed vriend is geweest van den oud-president, en dat deze den heer Tello Mendoza op velerlei wijzen heeft bevoordeeld. Die vriendschappelijke verhouding was voor den heer Thielen zeker niet ongunstig. Maar als vreemdeling werd hij nooit in landszaken gemoeid; hij hield zich steeds buiten alle politiek, en van eenige intieme relatie tusschen Castro en hem is nooit sprake geweest, waartoe hun verschil in leeftijd trouwens te groot was. Toch werd de heer T. met voorkomendheid door den president behandeld, tot kort vóór zijn vertrek naar Europa. Toen weigerde de firma T., om nader aan te geven redenen, verder de leveranties van medicijnen aan 's lands ziekenhuizen. Bovendien nam Castro het den heer T. later zeer euvel, dat hij het land verlaten had en na het vertrek van eenige zijner grootste politieke tegenstanders naar Parijs, waar de heer T. hen begrijpelijkerwijs nu en dan ontmoette. En, in den loop van 1908 voor zaken zich naar Venezuela willende begeven, vernam hij dat hij daar niet zou worden toegelaten. Op het aandringen bij zijn schoonvader om dit besluit van Castro ingetrokken te krijgen, antwoordde de heer Tello Mendoza: „Indien de kwestie met den Hollandschen minister-resident zich niet had voorgedaan, zou ik de eerste zijn om u te zeggen: Kom!" Hieruit blijkt dus dat er toen in Venezuela reeds vijandschap tegen Nederlanders bestond, en het gebeurde met den Heer Reus op den heer T. als Nederlander van invloed was.

„Er kan dus geen sprake van zijn" — aldus de nota — „dat men mij den 13en December 1908 te Caracas nog als gunsteling van Castro heeft beschouwd. Het tegendeel was algemeen bekend."

„Ook heb ik van President Castro nooit eenig monopolie gehad. Ofschoon ik te Caracas apotheken had, was mijn bedrijf in hoofdzaak groothandel, vooral in geneesmiddelen, parfumerieën en wat verder in Venezuela tot apothekerszaken behoort, alles naar in het binnenland gelegen plaatsen. Doordat ik in directe verbinding stond met buitenlandsche fabrieken, kon ik tal van zaken goedkooper leveren dan Venezolaansche concurrenten. Bovendien reisde ik zelf de binnenlanden af om niewe handelsconnecties aan te knoopen, en tevens de op de Europeesche markt gewilde geneeskrachtige kruiden op te koopen, die daar gewonnen werden. Hieraan is toe te schrijven de groote vlucht in enkele jaren van mijn zaken, waarin ik van f 40,000 tot f 60,000 's maands omzette, Ter zake van dezen handel kan zeker van geen monopolie sprake wezen.

„Mijn apotheken te Caracas hebben eenige jaren lang de medicijnen voor de staatshospitalen en ziekenhuizen geleverd. Voor die levering bestond geen contract, laat staan een monopolie. In overleg met den stadsgouverneur kochten de directies de geneesmiddelen waar zij wilden, en dat mijn apotheken konden concurreeren in prijs en hoedanigheid was alleen te danken aan mijn groothandel, alhoewel mijn schoonvader, in den tijd dat hij gouverneur van Caracas was, mij ook door zijn invloed bedoelde leveranties waarschijnlijk wel had kunnen verschaffen. Trouwens, in verhouding tot mijn groothandel was die levering van zoo weinig belang, dat, toen in April 1907 een in Caracas verschijnend dagblad ook mijn firma noemde in verband met zijn wenk aan de regeering om rijksleveranties bij voorkeur van Venezolanen te betrekken, ik aanstonds daarna beslist geweigerd heb verder met bedoelde leveringen voort te gaan, niettegen staande het aandringen van den toenmaligen gouverneur der stad, generaal Zanabria, en hoewel mij spoedig bleek, dat mijn weigering het misnoegen van President Castro had gaande gemaakt. Doch ik achtte het voor mijn zaken niet wenschelijk, dat zij in dit verband ongunstig werden besproken.

Mijn kolenleveranties voor de oorlogsschepen gingen ook zonder contract. Daarbij was evenmin sprake van monopolie. Buitenlandsche kolenhandelaren hadden zelfs vooraf beslist geweigerd om aan het door revolutie verontruste land te leveren. Ten slotte heb ik nog getracht te Caracas een naamlooze vennootschap te vestigen voor een autotransportonderneming, maar deze zaak ondervond, niet 't minst van Castro, zooveel tegenwerking, dat zij op teleurstelling is uitgeloopen. Andere zaken heb ik in Venezuela niet gedaan.

„Het overzicht weerlegt m. i. de bewering van aan mij verleende monopolies afdoende, waarmee dus ook het motief vervalt, dat de verbittering over deze monopolies het volk heeft aangestookt om mijn magazijnen te plunderen. Neen, de eenige oorzaak van de door mij geleden schade is het agressief optreden van de Nederlandsche regeering, welk optreden een onmiddellijk gevolg was van de ongemotiveerde, hoogst onvriendschappelijke houding en handelingen van de Venezolaansche regeering, zoodat ook deze regeering voor die schade verantwoordelijk moet worden gesteld."

(*Wordt vervolgd.*)

Mijnontginning.

Het verzoek van den Heer H. P. DE VRIES, om concessie tot opsporing van delfstoffen op de terreinen aan beide zijden der haven, (waarvan wij in ons vorig nummer melding maakten), is door den Gouverneur om een gebrek in den vorm (formaliteit) op grond van art. 7 § 2 der Mijnverordening *afgewezen*.

Officieele Berichten.

Aan den heer J. B. Simmons, is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als havenmeester, loods en quarantaine-loods op Saba; en de kommies der belastingen 1ste klasse op Saba, S. A. Simmons, is benoemd tevens tot havenmeester, loods en quarantaine-loods aldaar.

Aan den kommies 1ste klasse der belastingen alhier, W. H. van der Velde, is tot herstel van gezondheid, eene maand verlof verleend.

Met ingang van den dag, waarop de heer J. L. C. Monsanto den dienst van den heer P. T. S. Krafft zal hebben overgenomen; is de heer Monsanto tijdelijk ontheven van de functien van Griffier van den Raad van Justitie enz. enz en tijdelijk belast met de waarneming der betrekkingen van Officier van Justitie tevens ambtenaar van het O. M. bij het kantongerecht, Ontvanger, Notaris en Chef der posterijen aldaar; is de heer Krafft eervol ontheven van de waarneming der laatsgenoemde betrekkingen en werkzaam gesteld ter Administratie van financien op Curaçao.

is de heer M. W. T. Kruger, kweekeling bij het openbaar onderwijs op St. Eustatius, met vergunning om de functien van kweekeling te blijven vervullen, gecontinueerd in de waarneming der betrekkingen van griffier van den Raad van Justitie enz. enz. enz.

is de heer B. I. Mussenden gecontinueerd in de betrekkingen van koloniaal schrijver en klerk der posterij op St. Eustatius.

De heer Ch. J. Samson, geneesheer van Suriname, is tijdelijk voor 1 jaar benoemd tot gouvernements-geneesheer in de kolonie Curaçao en aan hem zijn voorloopig opgedragen de functien van geneesheer, belast met de armen-praktijk en het verleenen van verloskundige hulp aan onvermogenden in het 4e district en 5e district van Curaçao.

Aan den heer J. H. Lampe, Griffier bij het Kantongerecht alhier, is wegens familieaangelegenheden, veertien dagen verlof verleend en de heer W. J. H. B. Gravenhorst, 2de commies ter Griffie van het Hof van Justitie in deze kolonie, gedurende den verloftijd van den heer Lampe, belast met diens functien.

Openbaar Onderwijs.

De Staatscourant No. 204 bevat de volgende oproeping:

Ter beschikking van den Gouverneur van Curaçao kunnen worden gesteld een onderwijzer en eene onderwijzeres, om respectievelijk te worden benoemd tot onderwijzer en onderwijzeres eerste klasse, onderscheidenlijk aan de „Hendrikschool" en aan de „Wilhelminaschool" te Willemstad op Curaçao.

Voor die benoeming kunnen in aanmerking komen zij die hoofdonderwijsakte en twee bijakten bezitten, en wel voor den onderwijzer liefst Engelsch en Duitsch, bij voorkeur Engelsch, en voor de onderwijzeres minstens een der akten voor Engelsch of Fransch.

Voor den onderwijzer zal tot aanbeveling strekken bezit van een diploma voor boekhouden van de Vereeniging voor handelsonderwijs „Mercurius".

De uitzending geschiedt onder de volgende voorwaarden:

1o. eene aanvankelijke jaarwedde van f 2200 ingaande den dag van vertrek uit Nederland naar Curaçao, met betaling, vóór het vertrek van het salaris tot en met de maand van aankomst in de kolonie:

2o. voor het vertrek naar de kolonie een gratificatie voor uitrusting tot een bedrag gelijkstaande met twee maanden traktement.

3o. overtocht, ten laste der koloniale kas, van Amsterdam naar Curaçao, als passagier eerste klasse, per stoomschip van de Maatschappij „Koninklijke West-Indische Maildienst", c.q. vergezeld van of gevolgd door het wettig gezin.

Eerepenning.

Bij kon. besluit is als blijk van goedkeuring en tevredenheid de bronzen eerepenning voor menschlievend hulpbetoon en een loffelijk getuigschrift toegekend aan J. VAN DER PIJL, matroos 2de klasse aan boord van Hr. Mr. pantserdekschip *Utrecht*, wegens de door hem met levensgevaar verrichte poging tot redding van een drenkeling uit het water van het Schottegat te Curaçao, op 18 Juni 1911.

Curaçao vooruit !!!

Blijkens achterstaande advertentie wordt het 25sten dezer alhier geopend het nieuwe „*Sanatorium Curaçao*". Het geheel is opgericht en staat onder leiding van den Heer PH. F. DE HASETH MÖLLER, arts.

Ondersteuning.

Naar wij vernemen heeft de directie van de *Hamburg-Amerika-lijn* aan de weduwe van PEDRITO Dank, die in den morgen van den 4e. Mei op zulk een treurige wijze aan boord van het *SS. Syria* in onze haven om het leven kwam, een som van 200 gld. ter ondersteuning geschonken. Van dit bedrag is haar 40 gld. ter hand gesteld, en 10 fl. ter vergoeding gegeven voor de begrafenis-kosten en het overige belegd op een spaarbankboekje voor haar kinderen.

Hulde aan de directie der H.A. lijn, die zoo uitstekend de belangen van haar personeel behartigt.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen nieuwe itineraria van de K.W.I.M., van de Hamburg-Amerika lijn, van de „Red D." lijn. en eveneens van de Harrisonlijn.

* * *

In dank ontvangen ontvingen wij van de firma MOSES S. L. MADURO eenige pakkende reclame-artikelen voor de Remington-schrijfmachine Vooral de nieuwe constructie No. 11. die op ingenieuse wijze typewriter en tegelijk rekenmachine combineert, verdient de aandacht. De firma MOSES MADURO is de agent en de eenige vertegenwoordiger van dit fabrikaat in onze kolonie.

Panama.

De Heer Dr. E. A. MORALES is benoemd tot zaakgelastigde van de republiek Panama in Duitschland, België en Nederland en reeds te 's Hage aangekomen.

Oud-Bekende.

—De bij het 9e reg. inf. ingedeelde kapt. W. F. N. VON HOMBRACHT, teruggekeerd uit Curaçao, is bestemd voor de bataljons te Leeuwarden in garnizoen.

Koloniale Raad.

—Bij Kon. Besl. is PH. F. DE HASETH MOLLER benoemd tot lid van den Kolonialen Raad der kolonie Curaçao.

Melkcontrole.

In Suriname is den 1sten Augustus een nieuwe verordening in werking getreden, om het vervalschen van voedingsmiddelen tegen te gaan. Als gevolg daarvan is men ook begonnen met de keuring van de melk. Reeds de eerste week zijn 6 personen nl. een creoolsche vrouw en 5 koelies bekeurd, wier melk het vereischte gehalte niet had.

Uit de naburige Republieken.

HAITI.

Generaal LECONTE heeft den eed afgelegd als president van Haiti. De vreemde gezanten waren er niet bij tegenwoordig. Zij hadden bevel ontvangen de nieuwe regeering niet te erkennen, zoolang de achterstallige schuld van Haiti niet betaald is.

— Een der eerste regeeringsdaden van LECONTE, den nieuw opgetreden president van Haiti, was de uitvaardiging van het besluit, waarbij 100.000 doll. worden uitgetrokken ter belooning van de generaals en soldaten van het revolutionaire leger en van eenzelfde som als vergoeding aan de bewoners van Quanaminthe, zijn eerste hoofdkwartier, voor de schade, hun toegebracht bij degevechten, die aldaar hebben plaats gehad. Quanaminthe is een dorpje met een aantal armoedige hutten, die samen nog geen 2000 dollars waard zijn.

— Uit St. Thomas komt het bericht van den 14 dezer, dat daar dien morgen ANTENOR FIRMIN is overleden. Voor den nieuwen president van Haiti brengt dit nieuws een heele verlichting. Firmin was in de laatste revolutie met LECONTE een der hoofdleiders en zijn gevaarlijkste concurrent voor het Presidentschap.

Deze FIRMIN schijnt een hoogst beschaafd en wetenschappelijk man geweest te zijn, bekend door verschillende geschriften op sociologisch en ethnologisch gebied. Ook schijnt hij een groote mate van populariteit in zijn land bezeten te hebben. Zijn tegenstander echter de tegenwoordige president LECONTE, heeft den naam van in zijn land weinig sympathiek te zijn. Zijn verleden stempelt hem tot een eerzuchtigen en bloeddorstigen dwingeland en zijn eigen landgenooten verzekeren, dat hij in zijn politiek leven ook wat geldzaken betrof, een ruim geweten had.

Peru en Salvador.

—Graaf Guilio Bolognesi, consul van Italië is benoemd tot toegevoegd raadsman van wege de Italiaansche Regeering bij het Italiaansch-Peruviaansch Scheidsgerecht in zake de Canevaro-quaestie.

De Regeering der Republiek Salvador, heeft tot lid van het Permanent Hof van Arbitrage, ter vervanging van den heer Santiago Pérer Triana benoemd den heer Monzo Reyes Guerra, doctor in de rechtswetenschap, consul-gen. in Duitschland.

VENEZUELA.

De regeering van Venezuela heeft een afgevaardigde naar Londen gezonden, ten einde te onderhandelen over een nieuwe leening voor de waterwerken te Caracas.

REPUBLIEK. ? ? ?

Bij Gravesend hebben de Londensche douane-beambten een geheimzinnig vaartuig in beslag genomen, de „*Foam Queen*". Het schip was voor de groote vaart toegerust, wat het proviand betreft. Onder het dek bevonden zich twee kruitmagazijnen en eenige honderden geweren, boven op het dek stond de monteering voor 4 draaibare kanonnen. Verder was er een inrichting voor draadlooze telegrafie aan boord. De kapitein en de bemanning weigerden inlichtingen te geven en uit de kaarten viel ook niet op te maken welke bestemming het schip had. Men gelooft nu dat het bestemd was voor een of andere Zuid-Amerikaansche haven. De manschappen heeft men vrij gelaten.

MEXICO.

De bulletin of the Pan-American Union deelt mede, dat op initiatief van het Ministerie van Landbouw, Nijverheid en Handel van Mexico een ontwerp is uitgewerkt tot het organiseeren van een irrigatiedienst over het geheele grondgebied der Republiek. De regeering doet reeds enorme uitgaven om de watermassa's te verzamelen, die thans verloren gaan. Verscheidene landbouwers bezitten groote oppervlakten gronds, die zij niet bij machte zijn te exploiteeren. Het land zal in tien zônen verdeeld worden en men zal in de eerste plaats de districten onder handen nemen, die de beste resultaten beloven. Men gelooft, dat op deze wijze 10 millioen hectaren in cultuur kunnen worden gebracht en tot de vruchtbaarste van de republiek zullen behooren. Het rapport zegt, dat de ontworpen irrigatie de waarde van de jaarlijksche landbouwproductie met 750 millioen gulden zal doen vermeerderen.

Opgave van uitgevoerde artikelen van de kolonie Curaçao, gedurende het 2de kwartaal 1911.

ARUBA.

Aloë	1841	kisten van 57 KG.	f 29,382,36
Boonen	314	zakken van 50 L.	,, 1,256,
Caret	3	KG	,, 60,
Dividivi	5457	zakken van 45 KG	,, 12,278,25
Eieren (kippen)	20430	stuks	,, 408,60
Goud	15,689	KG	,, 15,689,
Hoeden (stroo)	524	dozijn	,, 1,048,
Kalk (phosph.)	4965,08	M³	,, 29,790,48
Karpatzaad	1	zak van 15 KG	,, 10,
Kippen	237	stuks	,, 94,80
Kokosolie	2	kisten van 8 L.	,, 16,
Koper (oud)	300	KG	,, 30,
Mais inlandsche	98	zakken van 50 L	,, 294,
Muilezels	2	stuks	,, 150,
Oranjeschillen	100	KG	,, 50,
Paarden	1	stuks	,, 100,
Pindas	2413	zakken van 50 L	,, 8,445,50
Pompoenen	4	dozijn	,, 6,
Salons	19	stuks	,, 57,
Schapen	6	stuks	,, 18,
Schildpadden	7	stuks	,, 21,
Varkens	27	stuks	,, 108,
Vellen (geiten)	6389	KG	,, 7,666,80
,, (schapen)	1545	stuks	,, 618,
Visch (gezouten)	498	dozijn	,, 996,
Wol (schapen)	6100	KG	,, 1,220,
Zilver	3,125	KG	,, 125,
Zout (gemalen)	50	vaten van 90 KG	,, 50,
			f 109,988,79

CRITICOS

El químico que la analiza, el médico que la receta y el enfermo que la toma,—todos distinguen y han comprobado que la

EMULSION DE SCOTT

es la mejor en pureza, en perfección y en resultados.

No se conoce preparación alguna que goce de la popularidad de la Emulsión de Scott, que haya resistido tantos experimentos y que sea la favorita de los médicos y de los enfermos.

La Emulsión de Scott purifica y enriquece la sangre. En su composición no entra el *alcohol* ni substancia irritante alguna.

"Acerca de la Emulsión de Scott, con agrado confirmo la opinión que antes dí, y hoy declaro que la considero como un excelente medicamento contra todas las afecciones bronco-pulmonares de marcha crónica, y como tónico reconstituyente para las personas débiles y propensas á esa clase de enfermedades." Dr. Avelardo Rueda, Buenos Aires, R. A.

EXIJASE SIEMPRE LA EMULSION DE SCOTT LEGITIMA

Buitenland.

RUSLAND.

Het Czarenrijk, heeft zeker kenner van Russische toestanden eens gezegd, zal nooit rust hebben wegens de vele vijanden, die het te bestrijden heeft.

Er schuilt veel waars in die woorden. welke natuurlijk doelen op de inwendige aangelegenheden van het uitgestrekte Russische rijk. Hier de elementen van wanorde, de nihilisten, daar de vrijheidlievende Finnen, ginds weer zijn het de taaie Polen, die de regeering steeds op haar hoede doen zijn.

Vele dier moeilijkheden zijn echter een gevolg van de Russische regeeringspolitiek die zich blind staart op het russificeerings-stelsel en geen rekening houdt met de behoeften en geaardheid van land en volk en de zoo verschillende gewesten van het reusachtige rijk.

Behalve de strijd tegen de verschillende nationaliteiten is het vooral het godsdienstvraagstuk dat de regeering voortdurend bezig houdt. Al wat dan ook niet tot de Grieksch-Katholieke kerk behoort, wordt gerekend vijandig te staan tegenover de Russische natie.

Wel is waar bestaat er sinds eenige jaren vrijheid van godsdienst, maar deze is feitelijk slechts een vrijheid op papier.

Thans b.v. komen er in Rusland weer heel wat pennen in beweging tegen 't Katholicisme, dat vooral in Moskou groote vorderingen maakt, hetgeen men als een soort staatsgevaar beschouwt.

Zoo bevat de „*Tserkovnii Viestnik*" een artikel, waarin op den toenemenden invloed van het katholicisme gewezen wordt als op een historisch gevaar. Het zou, zoo heet het in het artikel, heel wat natuurlijker zijn, zich aan te sluiten bij hen, die God zoeken louter door het verstand of toe te treden tot een of andere secte, dan zich neer te werpen voor de voeten van den Paus.

Deze woorden toonen weer eens duidelijk aan, hoe men in Rusland nog altijd in de Katholieke kerk een gevaar ziet, voor de Russische natie; tusschen de regels door echter blijkt er nog iets ander uit: een toenemend verval en afglijden der Russische kerk naar het ongeloof.

Trouwens vele theologen dier kerk hebben sinds lang een zekere voorliefde opgevat voor het rationalisme, zooals gebleken is op 'n jaar of zeven geleden te St. Petersburg gehouden congres over het „nut der dogma's". Mannen als Merejkovsky. Rozanof, en anderen hebben toen en later openlijk uitgesproken dat de Russischen kerk zich meer aan de moderne wetenschap zou aanpassen.

Die verwarring en verdeeldheid der Russisische kerk doen langzaam maar zeker haar macht en invloed verminderen.

En het kan niet anders of de van nature geloovige Russen moeten zich, wegens de tweespalt in hun eigen kerk, voelen aangetrokken tot de ontzagwekkende eenheid der kerk van Rome, zooals trouwens het toenemend aantal bekeeringen bewijst.

Voor de Russische regeering beteekent het verval der orthodoxe staatskerk een nieuwe phase in de politiek, die tot nu toe in die kerk een krachtigen steun vond.

Wel zal men te St. Petersburg al het mogelijke doen om dien steunpilaar zoo hecht mogelijk te houden, maar wat zal de regeering vermogen tegen het streven der hervormingsgezinde partij, die het ongeloof tot in den boezem der Russische kerk meer en meer doet zegevieren?

FRANKRIJK.

Een Fransch geschiedschrijver vergelijkt in de „Action" den huidigen POLITIEKEN TOESTAND met dien van 1870.

Bij eenige overeenkomst vindt de Franschman een groot verschil.

In laatstgenoemd oorlogsjaar toch had Frankrijk geen bondgenooten, terwijl Pruisen op de sympathie van Rusland en de strikte neutraliteit van Engeland rekenen kon.

Thans echter zijn de bordjes verhangen en constateert Aulard — zoo heet de Fransche historicus — met blijkbare zelfvoldoening, dat Duitschland alleen staat, want, zoo zegt hij, Oostenrijk en Italië zijn blijkbaar niet verplicht wegens de Marokko-zaak voor Duitschland de wapenen op te nemen.

Alle naties, zoo gaat de schrijver voort, zijn afkeerig van een Duitsche overwinning en zelfs Spanje kan een zegepraal, als het tenminste verstandig is (— het is nog altijd een Franschman, die het zegt —) niet wenschen.

Frankrijk, voor 41 jaren nog geïsoleerd, kan niettegenstaande de overeenkomst te Potsdam, op Rusland rekenen, terwijl Engeland reeds getoond heeft, dat de Republiek ook op dit land bouwen kan. Bovendien acht Aulard het van veel belang, dat het Fransche volk rustiger en gezonder oordeelt dan voorheen.

Het is echter alles bij lange na nog geen goud, wat er blinkt.

Nog altijd heeft de Fransche diplomatie het antwoord niet gegeven op de vraag, wat Engeland als vergoeding voor het bondgenootschap wil m.a.w. of Frankrijk bij een even,

tueel Engelsch-Duitsch conflict onvoorwaardelijk soldaat van Engeland zijn moet. Deze onopgeloste kwestie werpt dan ook voor velen een donkere schaduw over hun optimistische rooskleurige verwachtingen.

En licht ontvlambaar als de Franschen zijn, geraken ze reeds in opwinding bij de gedachte aan een mogelijken oorlog. Engeland geeft immers een steun in den rug!

Vandaar een toenemend chauvinisme, dat zich uit in een ongewone belangstelling voor het verloren gegane Elzas-Lotharingen.

Dat verlies kunnen de Franschen nog steeds niet verkroppen en hunkerend verbeiden zij het oogenblik, waarop revanche kan genomen worden.

Nu de tijd hiervoor nog niet gekomen is, zorgen de pers en vurige patriotten er wel voor, dat de belangstelling levendig blijft.

Merkwaardig is in dit opzicht een toespraak van den bekenden geschiedschrijver Lavisse, die te Nouvion, ondanks zijn bijna zeventig jaren, nog vol vuur de Elzas-Lotharingsche kwestie besprak.

Tegen wie, zoo vroeg hij, wordt den jongen Elzassers geleerd de wapenen te voeren?

Hoofdzakelijk tegen Frankrijk, het voormalige vaderland, dat zij vol smart betreuren.

Als de oude geleerde dan bij zijn hoorders de sluimerende haat tegen Duitschland weer heeft opgerakeld en aangewakkerd, verklaart hij, dat hoewel noch de meerderheid der Duitschers, noch die der Franschen een oorlog wenschen, een oprechte vriendschap tusschen beide nabuurstaten onmogelijk is. Ze wedijveren met elkaar in legerversterking en stellen den eenen statenbond (triple entente) tegenover den anderen (triple alliantie). Er is echter een macht, die sterker is dan ruwe kracht, het is de macht van het gevoel der meeningen en der eer. En hierdoor worden ook de grootte en belangrijkheid van het Elzas-Lotharingsche vraagstuk bepaald.

Een soort revanche-rede zooals men ziet. Op zichzelf is dat zoo gevaarlijk niet en in Duitschland zal er dan ook wel, behalve door de al-Duitschen, niet veel notitie van genomen worden.

In de tegenwoordige omstandigheden echter, nu de electriciteit zich weer meer en meer schijnt op te hoopen, zijn dergelijke uitingen, die op onnoodige wijze den als het ware ingeboren haat tegen den machtigen Germaanschen nabuur aanwakkeren, beslist afkeurenswaardig.

Het vuur behoeft dan ook werkelijk niet aangeblazen, er is al rook genoeg.

Onder het opschrift „Buigen of barsten" schrijft de „Dresdener Anzeiger": De wereldgeschiedenis wordt niet met inkt, maar met staal geschreven; drie mogelijkheden liggen voor de hand:

1. oorlog;

2. terugtrekking van alle Fransche troepen uit Marokko.

3. gelijk recht voor Duitschland in Marokko.

Het blad voegt hieraan toe, dat ieder dezer mogelijkheden voor Duitschland hetzelfde is.

Omtrent de Duitsche eischen merkt de „Temps" op, dat Duitschland niet tevreden zou zijn met een aansluiting van zijn lijnen in Oost-Afrika aan het Belgische spoorwegnet. Zijn bedoeling zou zijn den spoorweg van den Kameroen te verlengen tot aan het Congobekken en wel tot het gebied van den onafhankelijken staat.

Indien deze lijn niet geheel Duitsch kan zijn, moet hij toch de twee Duitsche gebieden verbinden aan beide zijden van equatoriaal Afrika.

De „Temps" acht een dergelijk idée erg kras en het blad waarschuwt bij voorbaat Duitschlands concurrenten reeds tegen het reusachtige plan.

In Duitschland rekt men de onderhandelingen.

Laat die Franschen maar schetteren, meent de *Kölnische Zeitung*. Er is heelemaal geen reden, dat Duitschland dadelijk behoeft toe te bijten. Duitschland kan rustig afwachten. Zijn belangen dwingen het niet om haast te maken.

Bij iedere zaak, ook bij een politieke, is het erom te doen het eens te worden over de eischen van beide partijen. Slechts bepaalt de waarde, welke een van beide partijen aan den uitslag hecht, haar bereidwilligheid tot concessies.

De politieke toestand is niet van dien aard, dat Duitschland gedwongen zou zijn, om vandaag of morgen een definitieve beslissing te nemen. Wij kunnen de gebeurtenissen haar gang laten gaan en misschien is het wel een voordeel, dat het uitstel de mogelijkheid biedt, dat de openbare meening in Duitschland tot klaarheid komt.

Hoe rustiger en koelbloediger het eventueele nadeel en verlies wordt overwogen, daarbij volkomen rekening houdende met de nationale gevoelens, des te gemakkelijker worden de diplomatieke onderhandelingen tot een einde gebracht. Te kunnen wachten is dan ook een hooge troef.

Dat wil dus zoo ongeveer met andere woorden zeggen: Jullie, Franschen hebt haast om het Marokkaansche varken te wasschen; wij, Duitschers hebben echter al den tijd, wij kunnen het beste oogenblik afwachten.

JAPAN.

De *Agence d'Extrême Orient* publiceert den tekst van een Japansch geheim document, dat de stichting van een Japansch genootschap voor spionnage onthult. In de inleiding wordt o.a. gezegd, dat met de annexatie van Formosa en Korea de nationale ontwikkeling van Japan haar hoogtepunt nog niet heeft bereikt. Japan moet er naar trachten zijn invloed over heel het Aziatisch vasteland uit te breiden. China, Indië, Siam, Indochina en Birma bieden 'n prachtig arbeidsveld. In alle groote steden van die landen moeten bureaux van het genootschap worden gevestigd. Het hoofdbureau zal te Peking in 't Japansch gezantschapsgebouw komen!

Het genootschap zal land, volk, handel, verkeer enz. onderzoeken en staan onder.... den generaal staf, om dezen te voorzien van militaire, politieke, diplomatieke en strategische bijzonderheden. Het ministerie heft wegens het genootschap zijn particulieren spionnage-dienst op. Officieren, inspecteurs en personen, die zich reeds in den vreemde ophielden en vreemde talen kennen, komen vooral voor opneming in 't genootschap in aanmerking. De militairen, die tot het genootschap toetreden, trekken hun uniform uit en vestigen zich op hun zendingspost als koopman. Het genootschap beschikt voorloopig over een bedrag van 100 millioen yen. De *Agence d' Extrême Orient* verklaart, voor de echtheid van het document in te staan.

ADVERTENTIES.

Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar en Beleenbank* van 2 Maart 1910 t|m 31 Augustus 1910, onder No. 1427 C t|m N. 9668 C, zal plaats hebben op Donderdag den 28 September a.s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 15 Sept. 1911.

De Voorzitter,
A. JESURUN.

A. Nijland-Almelo
(Twenthe) Nederland.

Fabriek van Witte Goederen

Levering direct aan Partikulieren (tegen dezelfde prijzen als in Nederland) van Tafelgoederen, Handdoeken, Theedoeken, Baddoeken, Zakdoeken, Bedlakens, Sloopen, Broderies enz.

LINGERIEFABRIEK

met electrische drijfkracht.

In deze afdeeling vervaardigen wij allerlei DAMES, HEEREN en KINDER lijfgoederen, benevens BEDLINNENS van de eenvoudigste tot de fijnste soorten.

STALEN van al onze fabrikaten worden gaarne op zicht gezonden en bestellingen aangenomen door

Mevrouw M. MANUEL-CALLIBER
te CURAÇAO.

Photographische Inrichting.
Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden

BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
„ Chicago 1893, en
„ Curaçao, Eerste Prijs Eere medaille, 1904.
„ Brussel, 1910

Curaçao, Waterkant Otrabanda.

DEWAR'S-WYSKI

[DE BESTE]

BEKROOND MET MEER DAN

50 Gouden Medailles

EN ANDERE PRIJZEN.

GEDESTILEERD DOOR

John. Dewar & Sons Ltd.; Perth

Leveranciers van het Engelsche Hof, (van wijlen Koningin Victoria, van wijlen Koning Eduard VII en van Koning George V)

Agenten voor Curaçao,
de LANNOY & Co.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 16 SEPT. — 30 SEPT.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Zulia	S. S. Morris	16 Sept.	New-York	16 Sept.	Maracaibo
Zulia	„	21 „	Maracaibo	21 „	New-York
Caracas	Furst	21 „	New-York	21 „	La Guayra
Caracas	„	26 „	La Guayra	27 „	New-York
Maracaibo	G. W Goodman	30 „	New-York	30 „	Maracaibo
Merida	A. Johanson	17 „	Maracaibo	18 „	La Guayra
Merida	„	20 „	La Guayra	21 „	Maracaibo
Merida	„	27 „	Maracaibo	2 Oct.	La Guayra
Pr. Willem III	C. v. Baaren	16 „	Amsterdam	17 Sept.	New-York
Oranje Nassau	G D Nieman	24 „	New-York	25 „	Amsterdam
Prins Willem I	A. R. Nyboer	30 „	Amsterdam	1 Oct.	New-York
Croatia	Hohlfeld	12 Sept.	Haiti	18 Sept.	Hamburg
Legaspi	A. Cornelias	16 „	Colón	16 „	Barcelona
Città di Milano	F Ferraro	20 „	Génova	21 „	Colón
Barrister	Smith	23 „	Liverpool	23 „	Sabanilla
Belgian	Williams	29 „	Liverpool	29 „	Santa Marta
M. C. Holm	Linnet	14 „	Norfolk	22 „	Cuba

Schooners.	Aankomst.	van	Schooners.	Vertrek	naar
Maria Abigail	16 Sept.	Vela de Coro	*Electra H*	16 Sept.	La Guayra
Maria H	17 „	Maracaibo	*Diana V*	17 „	Maracaibo
Refugio H	17 „	Aruba	*Dreadnought H*	18 „	Aruba
Hungaria H	17 „	Bonaire	*Virginia H*	18 „	Vela de Coro
Gacela H	19 „	Maracaibo	*Yane V*	18 „	Maracaibo
Ariminta H	19 „	Barbados	*Perla de Ozama*	18 „	Sto. Domingo
Dreadnought H	20 „	Aruba	*M F Chisholm H*	18 „	Barbdos
Virgina H	22 „	Vela de Coro	*Hungaria H*	18 „	Bonaire
Electra H	23 „	La Guayra	*Refugio H*	19 „	Aruba
			Dreadnought H	20 „	Isla Barlov.
			Maria H	23 „	Maracaibo

18 Sept. is **H. M. UTREGHT** vertrokken naar Jamaica, ± 30 Sept. wordt zij weer hier terugverwacht.
Heden vertrekt de **DREADNOUGHT** naar de Bovw. Eilanden.

25 SEPTEMBER 1911

OPENING VAN HET

SANATORIUM „CURAÇAO"

DIRECTEUR : Ph. F. de Haseth Moller ARTS.
ADMINISTRATEUR : Jacob T. de Pool.

SCHARLOO — WERFSTRAAT No. 2 — TELEFOON No. 6.

Het Sanatorium wordt ter beschikking gesteld van Heeren Medici en het publiek in het algemeen.

Kamers 1ste en 2de klasse en bedden 3de klasse,

alles beantwoordende aan de door de hygiene gestelde eischen.

OPERATIEZALEN

COMPLEET STEL INSTRUMENTEN.

LABORATORIUM

voor Chemisch, Pathologisch, Pathologisch-anatomisch en bacteriologisch onderzoek.

REACTIE VAN WASSERMANN.

RÖNTGEN-DIAGNOSTIEK EN THERAPIE.

ELECTRO-THERAPIE.

DANKBETUIGING.

De ondergeteekende betuigt haar hartelijken dank aan de

Directie van de Hamburg-Amerika-lijn

voor de liefderlijke ondersteuning haar geschonken.

URSULITA DANK
weduwe van
PEDRITO DANK en kinderen.

Curaçao 20 Sept. 1911.

H.A. P. A.G.

Hamburg-Amerika-Linie.

Gevestigd in 1847.

Geregelde Vracht- en Passagier-Dienst onderhouden door 58 verschillende Lijnen, met 850 Havens in alle Werelddeelen.

DIENST—WEST—INDIE:

Lijn I. Den 3n. van iedere maand, van Hamburg naar St. Thomas, Trinidad, Venezuela, Curaçao en vice versa;
Aankomst te Curaçao den 1ten. van iedere maand,
Vertrek van Curaçao; den 2den, van iedere maand.

Lijn III. Den 7den. van iedere maand, van Hamburg over Haiti naar Curaçao, Venezuela, Trinidad, St. Thomas, Havre en Hamburg;
Vertrek van Curaçao: den 16n. van iedere maand;

Lijn IV. Den 20n. van iedere maand, van Hamburg-Antwerpen naar St. Thomas, Curaçao, Columbia, Colon-Panama en Centraal-Amerika.
Aankomst te Curacao: den 10n. van iedere maand.
Vracht wordt aangenomen voor alle Europeesche Havens, zoo ook voor Columbia, Colon enz.

Passagiers-vervoer naar alle plaatsen, welke door bovengenoemde lijnen worden aangedaan.

Behalve de stoombooten van bovengenoemde lijnen, doen eventueel ook andere Passagierschepen der Maatschappij, deze haven aan, die over St. Thomas direct naar Europa varen, en de reis in ongeveer 15 dagen volbrengen.

De Passagiers-schepen der Hamburg-Amerika Lijn zijn alle voorzien van de noodige toepassingen voor de zekerheid en comfort der opvarenden.

Prijs der Passage naar Havre of Hamburg:
I Klas: $ 110; *III Klas*: $ 50—A. G.
Retour Biljetten: 10% afslag op de heen- en terugreis.

Voor verdere inlichtingen vervoege men zich tot

EDWARDS, HENRIQUES & Co.,
Agenten.

LONGMAN & MARTINEZ

NEW YORK.

(OPGERICHT IN HET JAAR 1852.)

Fabrikanten en exporteurs van verfwaren in allerlei soorten in poeder en in olie; Vernissen, niet inbijtende verf voor hout en ijzer; Verf voor vloeren, die in één nacht droog zijn; Witte lak voor badkuipen; Verf in vernis om de mooie vlammen der kostbare houtsoorten na te maken; Verf in vernis voor rijtuigen; Oliën om te glansen, etc.

Monsters worden op aanvrage gratis verzonden. 3

Drukker:
D. L. BOGAERS.